

1. Care credeti ca ar fi cele mai importante trei masuri pentru atragerea investitiilor in sectorul energetic romanesc?

Raspunsul nr.1

- a) Stabilitate politica;
- b) Asigurarea unui cadru legislativ solid si stabil, prin readaptarea si reactualizarea legislatiei interne actuale privind exploatarea si valorificarea resurselor (Legea minelor nr.85/2003 si Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificarile si completarile ulterioare), cu privire la stabilirea certa a valorii taxelor, redeventelor si tarifelor impuse de statul roman pentru executie operatiuni de prospectare, explorare si exploatare. Transparenta in obtinerea de acorduri petroliere, licente de concesiune miniera si permise de exploatare;
- c) elaborarea si functionarea pe termen mediu si lung a respectivei strategii energetice, obiectiv extrem de greu de realizat, daca nici pana la ora actuala nu este certa prezenta in subsolul Romaniei a rezervelor exploatabile a diferitelor viitoare resurse (expl. gazele de sist) si nici existenta „acceptului” opiniei publice pentru exploatarea acestora inca nu exista.

Raspunsul nr.2

Masurile care pot conduce la atragerea investitiilor in sectorul energetic sunt de mai multe tipuri: In primul rand, de ordin legislativ, prin care statul sa creeze o legislatie prietenoasa cu mediul de afaceri in domeniul energetic si care sa tinteasca o imagine de ansamblu a intregii piete energetice.

Tot aici este necesar ca masurile care se iau in domeniul energetic sa respecte acesta legislatie si care sa ajute la crearea unui climat stabil si sa nu se modifice constant , astfel incat investitorii cat si companiile de profil aflate pe piata din Romania sa poata sa isi planifice strategiile si politicile pe min 5-10 ani in avans.

Este mai corect ca se astepte o perioada mai lunga de timp pentru intocmirea unei strategii complete, interdependente si echidistante pentru toate ramurile energetice, decat sa se tot „peticeasca “ actuala legislatie cu diferite amendamente care intr-un domeniu de activitate fac bine iar in altele creaza anomalii.

In al doilea rand, de ordin tehnic, prin care trebuie sa se hotarasca pe viitor ce se doreste cu sistemul energetic national: adica daca se va dori implementarea de noi tehnologii mai eficiente sau sprijinirea in continuare prin reparatii continue a tehnologiei invecchite, depasite si ineficiente sau un mix dintre cele doua cu mentiunea ca in acest caz trebuie expus public care vor fi exact regulile jocului si ce se doreste sa se pastreze din tehnologia veche si ce se doreste a se inlocui cu tehnologie noua (politica energetica) cat si masurile de ordin economic pentru sprijinirea oricarei metode.

In al treilea rand, de ordin economic, prin care trebuie precizat clar rolul statului in domeniul energetic si responsabilitatile pana unde poate sa se implice (atat in productie, explorare, exploatare) cat si al drepturilor si obligatiilor pe care investitorul privat le poate avea pe piata energetica romaneasca. Tot in acest cadru, statul trebuie sa isi mentina parghiile prin care poate intervenii in piata, e drept doar in caz de forta majora, eficientizare sau apararea interesului national si care prin institutiile abilitate sa poata indruma piata energetica pe directia pe care detine resursele sau poate procura cel mai ieftin aceste resurse.

Raspunsul nr. 3

Investitiile in sectorul energetic trebuie sa aiba rolul de a asigura energie ieftina din surse energetice proprii, pentru eliminarea totala a dependentei de importuri si transformarea Romaniei intr-un furnizor regional de energie. Preferabil este ca sursele de energie in care se investeste sa fie surse regenerabile iar investitiile in aceste surse de energie sa nu fie conditionate de subventii gen certificate verzi sau alte scheme de ajutor de stat. Adica sa se investeasca doar in acele proiecte de energie regenerabila, care sunt bancabile luand in considerare doar productia de energie. Pe langa acestea consider necesar si incurajarea consumului de energie pentru agentii economici, deoarece acesta aduce plus valoare in economie.

a) Prima sursa de energie regenerabila care este profitabila fara certificate verzi este energia electrica care poate fi produsa in centralele hidroelectrice de joasa cadere (cadere intre 3 si 10 m). Aceste centrale hidroelectrice produc pentru fiecare MW instalat o energie anuala intre 6000 si 6500 MWh. Pretul de constructie pentru acest gen de hidrocentrale este in jur de 2 mil euro/MW. La un pret al energiei de 40 euro/MW acest tip de centrale hidroelectrice se amortizeaza complet in 15 ani, fiind si bancabile si asigurand si profit din primul an de la punerea in functiune in conditiile unui credit cu dobanda de 5%. Durata de viata a unei hidrocentrale este de cel putin 50 ani. Constructia acestor hidrocentrale este posibila in zona de campie, iar prin crearea lacurilor de acumulare se creeaza si rezerve de apa pentru irigatii si astfel in perspectiva viitoarei crize alimentare se ajuta si agricultura. La ora actuala constructia acestui tip de hidrocentrale este blocata chiar de statul roman prin institutia numita Apele Romane care a instituit o taxa cretina de 1 RON /1000 mc/turbinata asta insemnand ca pentru fiecare 1000 mc de apa care trec prin turbine se incaseaza un RON. Aparent suma pare mica dar la un calcul simplu observam ca ea este enorma. De exemplu, pentru ca o hidrocentrala de 5 m cadere, sa produca 1 MWh este nevoie sa turbineze 80.000 mc de apa. Deci proprietarul centralei trebuie sa plateasca taxa pe apa turbinata 80 RON/MWh asta in conditiile in care el incaseaza 180 RON/MWh. Pe langa asta tot Apele Romane incaseaza o chirie de aproximativ 5 euro/mp/luna pentru fiecare mp ocupat de baraj in albia raului. Observam ca aceasta chirie este comparabila cu cea pentru un apartament in Bucuresti.

Intr-adevar sunt de acord ca si Apele Romane au nevoie de un buget. De aceea propun ca in loc de taxa pentru 1000 mc turbinati, si de chiria pentru suprafata ocupata de baraj sa se puna o taxa pentru fiecare MW/h produs in centralele hidroelectrice si in loc de chirie pe mp ocupat de baraj in albia raului, o taxa pentru fiecare MW instalat in centrala respectiva. Aceste taxe cumulate nu ar trebui sa fie mai mari de 3 euro pentru fiecare MWh produs. In cazul in care nu se modifica aceste taxe nimeni nu va investi in acest tip de hidrocentrale care ar putea fi o sursa ieftina nepoluanta si sustenabila de energie fara a mai lua in considerare si marele avantaj pe care l-ar aduce agriculturii.

b) A doua sursa de energie regenerabila sustenabila fara scheme de ajutor de stat este biomasa si anume salcia energetica. Aceasta planta creata de catre specialistii suedezi este capabila sa creasca foarte bine in zone mlastinoase, adica zone care sunt compromise pentru agricultura. Aceasta planta poate da o productie de 40 tone masa lemnoasa la ha din al doilea an de la

plantare. Puterea calorica a acestei plante este de 4000 kcal/kg. Asta inseamna ca o tona de salcie energetica elibereaza prin ardere 4 Gcal. Deci dupa un ha se obtin 200 Gcal.

Considerand ca fiecare roman consuma anual 4 Gcal rezulta ca dupa un ha se poate asigura energia termica pentru 40 persoane. La o populatie a Romaniei de 20.000.000 rezulta ca sunt necesare a se planta 500.000 de ha de teren cu aceasta planta pentru a avea asigurata energia termica necesara. 500.000 de ha inseamna sa plantam o fasie de 5 km in lungul Dunarii cu aceasta planta. Infiintarea unui ha de cultura cu salcie energetica costa 1200 euro. In conditiile in care lucrarile anuale costa 300 euro si in cazul in care se vinde tocarura de salcie energetica cu 20 euro/tona (90 Ron) se observa ca investitia in aceasta cultura se amortizeaza in 4 ani plantarea fiind necesara o singura data iar cultura avand durata in timp de 20 ani.

Cultura acestei plante ar genera locuri de munca in zonele sarace ale tarii si ar asigura un combustibil ieftin si nepoluant pentru incalzire si cogenerare. Masura pe care trebuie sa o ia guvernul este aceea de identificare a zonelor pretabile pentru aceasta cultura, concesionarea acestora pe sume modice unor agenti economici carora sa li se faciliteze accesul la fondurile europene pentru infiintarea acestor culturi cu conditia ca acesti agenti economici sa fie obligati sa vanda productia la un pret reglementat companiilor romanesti de productie peleti si producatorilor de energie electrica in cogenerare.

c) Cresterea consumului de energie electrica se poate face printr-un sistem care sa faciliteze racordarea la sistemul energetic national. La ora actuala pentru a te racorda la energie la reseaua de distributie este o adevarata aventura pentru oamenii obisnuiti, costurile sunt cateodata de nesuportat iar perioada de timp in care se face racordarea este mare. La ora actuala preturile pe care le incaseaza distribuitorii de energie electrica sunt mai mari decat pretul la productie. De exemplu tariful de distributie de la 0,4 kV este de 146 Ron/MW. Pretul de racordare la reseaua monofazata de 220 V in cazul in care ai stalpul la poarta costa 2000 RON. Asta determina foarte multi oameni care doresc sa se racordeze la reseaua de distributie sa renunte si sa apleze la grupuri electrogene, felinare, sau alte metode. Pentru a facilita racordarea la reseaua de distributie a consumatorilor propun doua metode :

- Impunerea unei taxe 5 Ron/MWh distribuit operatorilor de distributie si infintarea de centre responsabile cu extinderea locurilor de consum la fiecare 20000 locuitori aceste centre fiind finantate din aceasta taxa. Aceste centre ar trebui sa fie in cadrul primariilor si sa intermedieze relatia intre consumator si operatorul de retea de distributie. De asemenea taxa de racordare ar trebui esalonata pe 2 ani.

- A doua metoda ar fi incurajarea concurentei pe distributia de energie electrica. Aceasta ar presupune incurajarea altor firme sa construiasca posturi de transformare 20/0,4 kV si crearea unor retele de distributie de joasa tensiune paralele cu cea existenta. Aceasta miscare ar sparge monopolul pe distributia de energie si ar determina scaderea pretului. Pentru a fi posibila aceasta actiune sunt necesare legi foarte clare care sa nu dea posibilitatea actualilor distribuitori ca sa blocheze accesul la retea a cocncurentei.

Raspunsul nr.4

- Stabilitate politica
- Stabilitate fiscala
- Dezvoltarea RET

Raspunsul nr.5

-SERIOZITATE ;

-MENTINEREA PE POSTURI A PERSOANELOR CARE NEGOCIAZA ;

-MENTINEREA PREVEDERILOR ACTELOR NORMATIVE PE PERIOADE CEL PUTIN DE 5 ANI ;

Raspunsul nr.6

- crearea unui cadru reglementar stabil, care sa diminueze riscul investitiilor si sa faciliteze planificarea proiectelor, crescandu-le astfel profitabilitatea. In acest sens, politicile energetice romanesti ar trebui proiectate pe termen lung si pe cat se poate ferite de reforme motivate doar de schimbarea partidului de guvernament (poate printr-o implicare mai intensa a opozitiei la nivel decizional...)

- alegerea formelor de subventionare care sa promoveze investitiile pe termen lung (si recuperabile in timp printr-o buna functionare tehnologica), in defavoarea celor de tip speculativ (vezi cazul certificatelor verzi, mentinute in mod artificial la o valoare maxima, iar apoi amanate brusc).

- simplificarea cadrului legislativ si facilitarea accesului la informatii (birocrazia si dependenta excesiva de intremedieri este unul dintre motivele principale ale evitarii pietei romanesti de catre investitorii seriosi vest-europeni, si umplerii de cautatori de "quick-wins")

(Cred de asemenea ca promovarea studiului in domeniu in Romania, si anume reconsolidarea potentialului Facultatii de Energetica din cadrul UPB, astfel incat sa intre in randul facultatilor atragatoare pentru absolventii de liceu cel mai bine pregatiti este foarte necesara.)

2.Care credeti ca ar trebui sa fie rolul statului in sectorul energetic romanesc?

Raspunsul nr.1

Pe plan extern statul trebuie sa se asigure ca angajamentele luate de Romania fata de Comisia Europeana in privinta reformei sistemului energetic (fie ele penetrarea noilor regenerabile, liberalizarea pietei etc.) corespund realitatii economice romanesti si obiectivelor noastre strategice. Cred cu tarie ca niste reprezentanti care spun un "nu" bine argumentat, au potentialul de a castiga si genera mult mai mult respect decat cei care spun un "da" in defavoarea intereselor celor pe care ii reprezinta.

Pe plan intern statul trebuie in primul rand sa vegheze in mod convingator asupra aplicarii legilor si reglementarilor, aratand ca nu tolereaza niciun fel de manifestare de protectionism in afara cadrului legal (vezi cazul recent OPCOM-Transelectrica).

De asemenea, cred ca statul roman, sau mai specific Departamentul pentru Energie ar putea avea mult de profitat studiind cu atentie evolutiile tarilor cu ceva ani inaintea noastra din punctul de vedere al reformei energetice, poate in mare masura chiar din prisma greselilor acestora pe care avem sansa de a nu le repeta.

Raspunsul nr. 2

Conform principiului „formatiei de jazz”, la care lipseste dirijorul, instrumentistii asigurand partitura si intonatia muzicii dupa propriul lor talent si experienta, prezent din pacate, in cazul „orchestrei”, unde el conduce in totalitate si da intonatie muzicii, rolul statului ar fi, asimilat cu dirijorul, in exclusivitate, de a organiza si monitoriza competitia jucatorilor de energie existenti pe piata libera, ar fi de arbitru. In plus, in situatia existentei „mix”-ului actual, dar cu participarea independenta a producatorilor/ jucatorilor de energie, cu scopul asigurarii sigurantei energetice (continuitate in alimentarea cu energie a SEN, chiar si atunci cand vantul nu bate, soarele nu straluceste sau cand e seceta si apele nu inregistreaza debitele necesare), rolul statului, prin ANRM, este de a asigura existenta in piata si a jucatorilor vulnerabili, (prin facilitarea acestora la cantitatile si preturile la energie reglementate), cu (expl.termocentralele/complexurile energetice, in speta CEH), in conditiile sprijinului lor si aplicarii de catre acestia a masurilor de eficientizare a activitatilor, corelate la conditiile de mediu, atat la nivel de exploatare a carbunelui, cat si de ardere a acestuia in termocentrale, cu nominalizare termocentrala Mintia.

Raspunsul nr. 3

Rolul statului in domniul energetic este de planificator a politicii energetice in functie de resursele ce le detine sau le poate facilita in a le achizitiona la cel mai bun pret. Adica daca exploatarea unui produs este mai scumpa in tara decat daca ai importa acel produs, mai bine sa se importe acel produs, lasand ca resursa ce o detine statul pe teritoriul sau ca rezerva pana cand costurile de exploatare si/sau importanta strategica sa faca din nou rentabila exploatarea ei pe teritoriul tarii.

Tot aici rolul statului este acela de a-si mentine parghiile prin care poate interveni in piata, e drept doar in caz de forta majora, eficientizarea sau apararea interesului national si de a crea prin politica energetica legaturile si interdependenta intre diferitele industrii din Romania.

Raspunsul nr. 4

La ora actuala statul roman are o influenta foarte mare pe piata energetica din Romania. Se discuta acum despre vanzarea de actiuni la cele mai importante companii energetice romanesti. Cred ca vanzarea de actiuni asa pur si simplu pentru ca vrea FMI sau Banca Mondiala, nu mi se pare o chestiune inspirata. Nu mi se pare de loc in regula sa te apuci sa vinzi actiuni de la Hidroelectrica ca stat roman. Dupa revolutie poporul roman i s-a facut o mare nedreptate si anume trecerea activelor societatilor de stat din proprietatea poporului roman in proprietatea statului roman. Pentru constructia acelor hidrocentrale si a altor obiective energetice o generatie de romani a rabdat de frig si de foame si acum sa le vindem ca asa vor capitalistii din vest nu mi se pare in regula. Este de inteles insa ca oamenii de afaceri doresc sa aiba actiuni in una din cele

mai banoase activitati economice si de aceea cred ca statul roman ar trebui sa ii ajute prin actualele companii de stat in urmatorul fel: de exemplu Hidroelectrica detine toate planurile de amenajare hidroenergetica a Romaniei. Hidroelectrica poate face studiile de fezabilitate pe o locatie cu personal propriu fara a plati sume exorbitante unor consultanti care oricum nu stiu mai multe decat stiu specialistii din Hidroelectrica. In cazul in care proiectul este fezabil si bancabil Hidroelectrica poate infiinta o societate pe actiuni care societate sa inceapa sa ia avizele si sa inceapa proiectarea. In momentul in care proiectul este gata de construit se cauta finantatorul i se vinde acestuia o parte din actiuni, Hidroelectrica isi pastreaza si ia o parte si se impart sarcinile astfel: Hidroelectrica raspunde de executia proiectului si de exploatarea sa dupa constructie si partenerul de afaceri asigura finantarea. Trebuie sa tinem cont si de faptul ca la ora actuala 50% din potentialul hidroenergetic al Romaniei este neutilizat. Sunt convins ca s-ar gasi foarte multi oameni de afaceri romani dispusi sa investeasca in asa ceva.

La fel se pot construi centrale in cogenerare pe biomasa cu suportul Complexului Energetic Oltenia. De asemenea statul trebuie sa aiba puterea de reglementare si sa pastreze Transelectrica cu capital majoritar de stat.

Raspunsul nr. 5

Sectorul energetic de stat trebuie sa fie mentinut sub supravegherea autoritatilor statului si reorganizat. In ultimii ani au fost facute foarte multe greseli, care acum nu se stie cum pot fi remediate.

- Prima mare greseala a fost dezmembrarea producatorilor de energie in societati producatoare de energie pe tip de combustibil/sursa HIDROELECTRICA, NUCLEAR ELECTRICA, CE OLTENIA ...

Daca se solicita dezmembrarea RENEL / CONEL acesta trebuia dezmembrat in producatori regionali cu mix energetic, de exemplu:

- 1) In zona Muntenia- Dobrogea putea fi infiintata o societate producatoare de energie mixta-nuclear+ gaze naturale+hidro (SH Curtea de Arges, SH Bucuresti, SH Buzau).
- 2) In Oltenia - carbune +hidro (SH Portile de Fier, SH Tg Jiu, SH Rm Valcea. SH Slatina).
- 3) In Moldova – carbune+gaze naturale+hidro (SH Bistrita).
- 4) In Banat – carbune (Mintia, Paroseni, Timisoara)+ hidro (SH Caransebes, SH Hateg).
- 5) In Ardeal – gaze naturale (Iernut)+carbune(Oradea)+hidro (SH Sibiu, SH Sebes,SH Cluj, SH Oradea)

SECTORUL ENERGETIC DE STAT TREBUIE REORGANIZAT IN SOCIETATI REGIONALE CU MIXT ENERGETIC (inainte de a fi listate la bursa si a fi prea tarziu).

- A doua greseala majora a fost supradimensionarea zonelor de distributie a energiei electrice si vanzarea catre societati straine cu capital de stat.

Societatile de distributie trebuiau divizate pana la nivel judetean nu regional, putand fi asigurata o concurenta mai mare la concesionarea societatilor de distributie si nu monopolizarea regionala ca acum. Pot fi indreptate aceste lucruri?

- Sectorul actual de distributie trebuie reorganizat si propun urmatoarea structura:

- Preluarea LEA 110kV de la distributie si infiintarea de societati regionale de transport a energiei electrice pe partea de 110kV
- Divizarea societatilor de distributie in societati judetene si acces doar pana la nivelul de tensiune de max. 20kV

- Daca in cazul CEZ, ENEL si E.ON nu mai poate fi facut nimic, in cazul ELECTRICA S.A. se poate face inainte de vanzarea societatii. Propun ca ELECTRICA SA sa fie transformata in societate regionala de transport energie electrica (la nivelul de tensiune de 110kV) si distributia (pana la 20kV) sa fie privatizata la nivel judetean.

Raspunsul nr. 6

Toate statele UE, cu sisteme energetice stabile si puternice, au avut cu cca 60 de ani in urma, atunci cand si-au aprobat strategiile energetice, rol primordial in stabilirea obiectivelor, asigurarea surselor financiare si mentinerea strategiei indiferent de partidele care au condus. Cred ca in prezent cele mentionate mai sus trebuie sa le asigure statul si parlamentul .

3.Care considerati ca ar trebui sa fie obiectivele externe ale politicii energetice romanesti?

Raspunsul nr. 1

Politica enegetica este stabilita in primul rand prin ordinele si deciziile UE. Trebuie transparenta si analiza pertinenta atunci cand ne luam obligatii fata de UE, privind modul de aducere la indeplinire a acestor directive (vezi legislatia interna privind certificatele verzi). Dupa definitivarea si aprobarea strategiei interne se poate analiza si discuta obiectivele externe ale politicii energetice.

Raspunsul nr. 2

Obiectivele energetice romanesti in primul rand trebuie definite in functie de perioada de implementare si exploatare (mici 1-5 ani, medii 5-10 ani si mari 10-25 ani si peste), dupa trebuie impartite in proiecte intrene si proiecte externe. Avand in vedere situatia energetica actuala a Romaniei, obiectivele externe trebuie sa fie clare de a iesi pe pietele externe. Acest lucru trebuie facut atat pentru cautarea de noi oportunitati de explorare si exploatare de resurse in vederea importarii lor in Romania cat si de atragerea de capital strain prin comercializarea de produse cat

mai prelucrate cu plusvaloare cat mai mare pe pietele externe (dar nu inainte de a acoperi prima data necesarul de consum autohton).

Raspunsul nr. 3

- continuarea functionarii acordurilor de parteneriat cu investitorii straini pentru explorarea si exploatarea resurselor energetice existente in subsolul Romaniei, in speta a hidrocarburilor (expl. gazele naturale din Marea Neagra si gazele de sist);
- construirea si asigurarea de infrastructura adecvata pentru export in tarile vecine de energie electrica si, respectiv in viitor de gaze naturale si gaze de sist (expl. Moldova, Turcia etc.);
- interconectarea la sistemele externe de distributie si transport a energiei;
- asigurarea independentei energetice a Romaniei, prin diminuarea treptata, pana la renuntare, la gazul importat de la rusi, respectiv Gazprom.

Raspunsul nr. 4

Cred ca obiectivul nostru principal ar trebui sa fie valorificarea economica strategica a resurselor naturale (eoliene, gaze de sist, gaz natural, geotermie, carbune, lemn), cat mai sus in lantul valoric (value chain), evitand pe cat posibil exportul de materia prima neprelucrata. Accentul ar trebui sa cada pe exportul de electricitate, mai ales provenita din generare cu un inalt grad de flexibilitate (de exemplu gaz), ce poate fi valorificate strategic pe pietele pe termen scurt. In acest sens, consolidarea capacitatilor de transmisie trans-frontaliera trebuie insa luata in considerare. Consolidarea unui brand de incredere pentru energia romaneasca pe platformele de comert internationale, poate printr-o participare mai activa a firmelor roamanesti la congresele din bransa, nu este nici ea de neglijat.

Raspunsul nr. 5

Cred ca obiectivul nostru principal ar trebui sa fie valorificarea economica strategica a resurselor naturale (eoliene, gaze de sist, gaz natural, geotermie, carbune, lemn) cat mai sus in lantul valoric (value chain), evitand pe cat posibil exportul de materia prima neprelucrata. Accentul ar trebui sa cada pe exportul de electricitate, mai ales provenita din generare cu un inalt grad de flexibilitate (de exemplu gaz), ce pot fi valorificate strategic pe pietele pe termen scurt. In acest sens, consolidarea capacitatilor de transmisie trans-frontaliera trebuie insa luata in considerare. Consolidarea unui brand de incredere pentru energia romaneasca pe platformele de comert internationale, poate printr-o participare mai activa a firmelor roamanesti la congresele din bransa, nu este nici ea de neglijat.

Raspunsul nr.6

Cred ca obiectivul nostru principal ar trebui sa fie valorificarea economica strategica a resurselor naturale (eoliene, gaze de sist, gaz natural, geotermie, carbune, lemn), cat mai sus in lantul valoric (value chain), evitand pe cat posibil exportul de materia prima neprelucrata. Accentul ar trebui sa cada pe exportul de electricitate, mai ales provenita din generare cu un inalt grad de flexibilitate (de exemplu gaz), ce poate fi valorificate strategic pe pietele pe termen scurt. In

acest sens, consolidarea capacitatilor de transmisie trans-frontaliera trebuie insa luata in considerare. Consolidarea unui brand de incredere pentru energia romaneasca pe platformele de comert internationale, poate printr-o participare mai activa a firmelor romanesti la congresele din bransa, nu este nici ea de neglijat.

4.Cum ar putea sectorul energetic romanesc sa contribuie intr-un mod sustenabil la reindustrializarea Romaniei?

Raspunsul nr. 1

Sistemul energetic poate contribui, daca in primul rand se fac investitii necesare pentru eficientizarea pe termen lung a acestuia.

- Inchiderea centralelor electrice care inregistreaza pierderi ;
- Realizarea unei strategii privind energia termica, finantarea de catre stat si realizarea unor centrale electrice de termoficare de ultima generatie. Interzicerea centralelor de apartament din cvartale de locuinte construite inainte de anul 1990 ;
- Asigurarea surselor financiare pentru finalizarea grupurilor energetice nr.3-4 de la CNE Cernavoda;
- Renuntarea la retehnologizarea grupurilor energetice construite dupa tehnologia anilor 1960-1980 (in special grupurile de 330 MW de la Turceni si Rovinari) ;
- Inchiderea CTE Isalnita din cadrul CE Oltenia;
- Mentinerea a maxim doua grupuri energetice de 200 MW la CTE Deva din cadrul CE Hunedoara;

Raspunsul nr. 2

- readaptarea (promulgarea) si punerea in aplicare a reglementarilor legislative cu privire la protejarea marilor consumatori industriali de plata integrala a facturilor la energie electrica si a cresterii preturilor la gaze;
- executia si utilizarea echipamentelor aferente explorarii – exploatarii resurselor energetice cu surse proprii (expl. echipamentele de extractie a gazelor naturale din Marea Neagra si a gazelor de sist), avand in vedere experienta Romaniei in acest sens. Repunerea in functiune in acest context a intreprinderilor de profil existente in tara, incepand de la combinatele siderurgice si continuand cu industria constructoare de masini, cu efect in dezvoltarea locurilor de munca, inclusiv in dezvoltarea infrastructurii invatamantului mediu si superior de profil cu experienta deosebita in acest domeniu (expl. Universitatile cu traditie din Ploiesti si Petrosani);
- relansarea si dezvoltarea industriei chimice, prin acordarea de facilitati privind scutirea de plata a facturilor pentru energie electrica si gaze a combinatelor chimice;
- relansarea si dezvoltarea agriculturii, prin acordarea sprijinului de achizitionare a energiei de catre sectorul de profil direct de la producatorul de energie etc.;

Raspunsul nr. 3

Cred ca primul pas in acest sens a fost deja facut prin integrarea Departamentului pentru Energie in Ministerul Economiei (perspectiva holistica din punct de vedere economic cred ca este cel mai bun mecanism catre politici energetice sustenabile).

Reindustrilizarea Romaniei trebuie sustinuta prin subventii pentru acoperirea costurilor energetice, dar intr-un sistem concurential si transparent. Prioritare trebuie sa fie industriile ale caror impact economic si social (prin contributia la PIB, locurile de munca generate etc.), ponderat cu cel ambiental, aduc cel mai mare "Return on Investment" pentru subventii.

Raspunsul nr. 4

Daca sectorul energetic, care este coloana unei natiuni, poate furniza necesarul de energie la un pret minim care sa poata conferi un avantaj competitiv produselor fabricate in Romania fata de produsele importate cat si sa poata crea avantajul de pret pentru produsele romanesti destinate exportului, atunci acest sector si-a indeplinit misiunea. Impactul pe care sectorul energetic il are prin costurile produselor ce il compun (curent, gaze naturale carbune, petrol etc) influenteaza intreaga economie romana care cuprinde atat industria (de toate felurile: grea, prelucratoare, extractiva etc), agricultura (ingrasaminte chimice, fabrici de prelucrare alimente etc), cat si serviciile (si aici putem vorbi de la serviciile turistice pana la serviciile in cadrul carora se consuma/ se folosesc de produsele industriale).

Raspunsul nr. 5

Pentru a raspunde la aceasta intrebare o sa ma folosesc de raspunsurile la intrebarile 1, 2 si 3. Daca se iau masurile care fac hidrocentralele de joasa cadere bancabile fara certificate verzi atunci mai multe industrii vor fi angrenate in constructia acestora. Printre aceste mentionez industria cimentului, constructiile hidrotehnice, metalurgie, constructii de masini. Sa nu uitam ca 85% din agregatele hidro din Romania sunt marca UCM Resita. Prin demararea de catre Hidroelectrica a constructiei de hidrocentrale de joasa cadere pe modelul enuntat la punctul 2, se poate reinvia societatea UCM Resita, se da de lucru la Hidroconstructia si altor trusturi de montaj. O data cu constructia lacurilor de acumulare se creeaza premisele unor sisteme de irigatii a caror constructie va antrena constructia de agregate de pompare (fosta Aversa), conducte, etc. In cazul demararii proiectului cu salcia energetica se vor crea locuri de munca in fabricile de peleti, in centralele electrice in cogenerare si in domeniul utilajelor agricole. Incurajarea consumului de energie electrica prin facilitarea accesului la retea va dezvolta industria cablurilor electrice, constructorii de contoare vor avea de lucru si plus montajistii. De asemenea facilitarea accesului la energie electrica a micilor producatori agricoli este un lucru foarte bun pentru industria alimentara.

Raspunsul nr. 6

Preturi rezonabile la energie electrica prin supravegherea mai atenta a pietei de energie (veti constata ca piata este speculativa daca faceti o analiza detaliata si periodica a cererilor, ofertelor si tranzactiilor incheiate pe OPCOM chiar daca este o piata transparenta).

Stabilirea prin reglementare a unor profituri rezonabile pentru producatori, furnizori si distribuitori [profitul actual in special la distributie este un profit prea mare (7,9% net)] .

5. Credeti ca paradigma politicii energetice a Romaniei ar trebui schimbata, in ceea ce priveste orientarea primordiala catre un consum mai eficient? Cum credeti ca ar putea fi facut acest lucru?

Raspunsul nr. 1

Schimbarea paradigmei bazata in exclusivitate pe eficientizarea consumului la energie, care se poate face in speta prin reducerea acestuia, vine cumva in contradictie cu participarea sectorului energetic la reindustrializarea Romaniei, care de fapt presupune cresterea consumului prin aparitia si functionarea de noi intreprinderi, de o mai mare forta de munca si resursa activa. Intr-o alta ordine de idei, o reindustrializare la scara mai redusa insa, adica o retehnologizare bazata pe o inovare mai profunda, ar insemna eficientizarea consumului la energie prin fabricarea si intrarii pe piata in Romania a utilajelor casnice, echipamente/instalatii electrice si electronice mult mai performante, adica exact masura care a facut sa se ajunga in mare pondere la scaderea consumului de energie actual, generand impreuna cu desfiintarea marilor consumatorilor industriali, adica impreuna cu procesul de deindustrializare al tarii, la discrepantele majore de azi privind inutilitatea unora dintre producatorii de energie pe piata din ce in ce mai subdimensionata.

In concluzie, in opinia mea, schimbarea paradigmei catre un consum eficient, insemna o paradigma la industrializarea de care se facea vorba mai sus!!!

Raspunsul nr. 2

Referitor la paradigma politicii energetice a Romaniei cat si asupra unui consum mai eficient, statul trebuie sa hotarasca pe viitor ce se doreste cu sistemul energetic national in primul rand. El trebuie sa fie primul care sa dea tonul/exemplul in ce se doreste. Situatia sistemului energetic romanesc este de fapt o realitate care se adevreste de la o zi la alta de la o iarna la alta etc, aceea ca este invecitat, necesitand reparatii capitale pe toate segmentele. De aici si strategia statului pentru viitor energetic.

De multe ori este mai ieftin sa o iei de la zero decat sa tot peticesci continuu un sistem invecitat neeficient si care se tot strica sau „pocneste” pe la imbinari. E drept ca sumele pentru investitii sunt mari si posibilitatile financiare ale Romaniei nu sunt pe masura, dar trebuie transata aceasta problema cu toata seriozitatea si cu gandul la implicatiile acestei hotarari pe termen lung.

Concluzia este ce se doreste in strategia energetica: se va dori implementarea de noi tehnologii mai eficiente sau sprijinirea in continuare prin reparatii continue a tehnologiei invecitate depasite si ineficiente sau un mix dintre cele doua cu mentiunea ca in acest caz trebuie expus public clar care vor fi exact regulile jocului si ce se doreste sa se pastreze din tehnologia veche din lipsa de

fonduri sau dpdv strategic si ce se doreste a se inlocui cu tehnologie noua (politica energetica) cat si masurile de ordin economic pentru sprijinirea oricarei dintre aceste metode.

Raspunsul nr. 3

De eficientizarea consumului trebuie sa se ocupe in primul rand fiecare consumator in parte (industrial). In ceea ce priveste consumul casnic, care reprezinta cca 15-20% din consumul total, ar trebui sa se ocupe statul prin institutiile abilitate. Din pacate, pe aceasta problema, se cam calca pe picioare aceste institutii ma refer la ME/MAI si ANRE/ANRSCE.

Raspunsul nr. 4

Orientarea catre un consum eficient trebuie stimuata prin sprijinirea investitiilor in eficienta energetica. Sprijinirea investitiilor poate fi facuta prin fiscalitate favorabila celor ce investesc.

Raspunsul nr. 5

Cred ca eficienta energetica trebuie sa fie un scop in sine doar pe termen lung. Pe termen mediu si scurt, ea trebuie sa fie un obiectiv doar in cazul in care investitiile in eficientizare se justifica prin valorificarea alternativa a energiei economisite. In majoritatea cazurilor inasa, pretul relativ scazut al energiei nu permite recuperarea acestor investitii intr-o perioada de timp acceptabila. In orice caz, cred ca o diferentiere intre consumatorul casnic si cel industrial este aici necesara. Consumatorul casnic cred ca are, ca reminiscenta a sistemului ante-decembrist din start o tendinta catre "a face economie la curent si la gaze". De aceea, nu cred ca introducerea unui sistem de tarifyare esalonat (pret/ kWh mai mare la un consum mai mare) ar fi neaparat folositor (plus ca ar fi oarecum redundant cu un sistem de impozitare pe venit esalonat). Initiativele de reabilitare termica, precum cele ale primariilor de sector din Bucuresti cred ca sunt bine-venite, cu conditia inasa ca ele sa fie recuperabile din punct de vedere economic intr-o perioada realista. Acelasi principiu se aplica si investitiilor in tehnologii mai eficiente pentru inclazire. In cazul consumatorului industrial, modernizarea tehnologica ar trebui sa fie in mod cert o alternativa mai intens promovata decat subventionarea pe durata nedeterminata a costului energiei. Mai mult, cred ca subventionarea ar trebui conditionata de investitii in sporirea eficientei (cu o contributie moderata a statului).

Raspunsul nr. 6

Ideea economisirii unei resurse apare atunci cand aceasta resursa este limitata. Daca o resursa este nelimitata atunci nu am mai fi pusi in fata ideii de economisire. Sursele regenerabile de energie sunt nelimitate ele ingloband in ele energie solara. In momentul in care productia de energie se va face numai din surse nelimitate, nepoluante si fezabile economic, atunci consumul poate fi incurajat fara problema. De aceea cred ca investitia in hidrocentrale si in salcie energetica este solutia de care avem nevoie. Sa ai resurse nelimitate iti ofera libertate si bunastare. Nimeni nu isi va mai pune problema ca nu poate plati facturile la caldura si energie electrica. Iar plata acestor facturi actualmente necesita un efort considerabil pentru marea parte a populatiei.

6. Care considerati ca va fi evolutia cererii de energie electrica, gaze naturale si carburanti in perioada 2014 – 2035 in Romania? In masura in care puteti, am aprecia si transmiterea algoritmului folosit in acest proces de calculare.

Raspunsul nr. 1

Bazat pe un algoritm simplu de calcul, in opinia mea, evolutia de care faceti vorbire va fi in functie de piata de consum, adica din ce in ce mai redusa, mentinandu-ne in ritmul actual inexistent de industrializare a tarii, de acceptare a investitorilor straini cu sursele lor materiale proprii in explorarea si exploatarea resurselor, cu exodul fara limite al achizitionarii de pe piata chinezeasca si folosirii in mod individual, fara restrictii din partea statului a panourilor solare, de aparitia parcurilor eoliene fara proiecte si studii de fezabilitate aprobate de organele competente, care completeaza insa bugetele primariilor locale dar fara a fi evaluate si racordate la infrastructura de transport a SEN. Si nu in ultimul rand, de necesitatea exportului actual a unei cantitati de energie pentru a da curs acordurilor deja incheiate si a angajamentelor de reciprocitate asumate cu unele state din UE.

Nu trebuie neglijat nici faptul ca, contrar procesului de reindustrializare a Romaniei, franarea din diverse motive a activitatii marilor consumatori industriali de energie, va conduce inevitabil la reducerea, in special, a cererii de energie electrica si gaze.

Raspunsul nr. 2

Cererea de energie electrica, gaze naturale si carburanti in perioada 2014 – 2035 va creste sau va scadea in functie de cum ne dezvoltam. Daca nu reusim sa creem locuri de munca pentru tineri astfel incat acestia sa isi permita o casa si o masina vom fi pusi in fata unei mentineri a actualei cereri sau chiar a unei descresteri. In cazul in care vom reusi sa pornim economia astfel incat sa cream locuri de munca pentru tineri astfel incat acestia sa aiba un sentiment de siguranta care sa ii determine sa isi intemeieze o familie sa faca copii sa creasca natalitatea atunci ne putem astepta la o crestere a cererii de energie electrica, gaze naturale si carburanti. La ora actuala Turcia are o cerere mare de energie electrica datorita natalitatii mari.

Raspunsul nr. 3

Este cea mai grea si cea mai tehnica intrebare. In acest moment cu informatiile pe care le am, nu imi pot prezenta o parere.

Raspunsul nr. 4

Cred ca evolutia cererii depinde foarte mult de realizarile in sensul reindustrializarii tarii. Scaderea demografica nu cred ca este de luat in considerare, ea fiind in mare parte compensata de un usor trend ascendent in intensitatea energetica la nivel de consumator. Nu cred ca putem

aplica un algoritm discret aici, dar sper intr-o crestere a cererii rezultata direct dintr-o crestere a consumului industrial cu efecte superioare la nivel economic si social.

Raspunsul nr. 5

In conditiile evolutiei consumului energetic, punctul de vedere cu privire la cererea energiei electrice este ca se majora semnificativ. Cu cat asta este o alta intrebare care depinde de foarte multi factori. Acestia includ pretul energiei, stimularea productiei de energie, eficientizarea transportului si distributiei pe energie, eficienta consumului energetic si merge pana la mixul energetic din surse neconventionale si a tehnicii implicate in productia acesteia (vezi pariul Germaniei pe energie nucleara si costul trecerii acestei tari dupa dezastrul de la Fukusima pe energie din alte surse).

Raspunsul nr. 6

Energie electrica: 2012= aprox. 53 TWh conform INSSE; estimez o crestere pentru anul 2035 la min. 70 TWh (+32%) in conditii de crestere economica minimala si max 90 TWh (+69%) in cazul unei cresteri economice accelerate.

- Gazele naturale - vor avea o crestere pentru anul 2035 de 50% - 80% fata de consumul actual, pe masura inchiderii capacitatilor energetice pe carbune si dezvoltarea de noi unitati energetice pe gaze naturale.
- Carburanti – preconizez o crestere pentru anul 2035 fata de nivelul actual de 30% in cazul dezvoltarii tehnologiilor electrice auto sau 75% in cazul in care domeniul auto nu are pogrese semnificative si rezonabile economic in dezvoltarea tehnologiilor electrice.

7. Care considerati ca ar trebui sa fie abordarea strategica a statului roman in privinta incalzirii populatiei? De ce recomandati aceasta solutie/aceste solutii?

Raspunsul nr. 1

Cateva din propuneri le-am prezentat la pct 4.

- Cea mai mare problema este orasul Bucuresti, care reprezinta cca. 50-60% din total energie termica pentru populatie.

- In perioada anilor 2000-2002 a fost prezentata o strategie pentru termoficare Bucuresti, de catre specialisti in termoficare, care in mare prevedea urmatoarele:

- Mentinerea sistemului actual de termoficare la un numar majoritar de blocuri la care distributia se face in conditii de eficienta maxima tehnico-economica si din punct de vedere al costurilor.

Introducerea centralelor de apartament/bloc/cvartal, prin finantarea de catre stat de credite cu dobanda preferentiala catre populatie, la blocurile cu costuri mari aflate la periferia retelelor de termoficare;

Din pacate nu sa facut nimic, ca multe persoane de decizie erau in spatele firmelor care comercializau si puneau in functiune centrale de apartament.

Raspunsul nr. 2

Sustinerea incalzirii la nivel centralizat prin continuarea promovarii cogenerarii de inalta eficienta peste anul 2023 dar cu o schema de sustinere noua. De exemplu: alocarea unui buget anual limitat si distribuirea proportionala a acestuia catre producatori cu limitarea profitului si in functie de amortizarea investitiei, dupa centralizarea raportarilor anuale privind cantitatea de energie termica livrata in conditii de inalta eficienta.

- Obligativitatea ca dezvoltatorii imobiliari de ansambluri rezidentiale, etc... sa asigure incalzirea centralizata prin centrale de cogenerare proprii, daca nu au posibilitatea racordarii la un sistem centralizat existent, in scopul utilizarii cat mai eficiente a resurselor de gaze naturale.
- Promovarea incalzirii electrice, in vederea utilizarii mai eficiente a resurselor de gaze naturale.

Raspunsul nr. 3

Ar trebui incurajata incalzirea prin tehnologii cat mai eficiente (in special pompe de caldura) si descurajata incalzirea preponderent electrica. De asemenea, ar trebui incurajata re folosirea caldurii reziduale, inclusiv cea rezultata in Centrala Nucleara de la Cernavoda. Potentialul geotermic din vestul tarii poate fi, de asemenea exploatat din punctul de vedere al caldurii reziduale procesului de generare electrica.

Variantele sugerate (cu certitudine, nu exhaustive) sunt avantajoase nu doar din punct de vedere termodinamic (folosirea electricitatii pentru incalzire fiind in sine o pierdere inutila in conversii repetate), dar mai ales din punctul de vedere al resurselor naturale si proceselor deja existente in tara.

Raspunsul nr. 4

Termocentralele in cogenerare (cu rol de productie si distributie a energiei electrice pentru centrale de apartament si echipament electrocasnic de incalzit, respectiv rol de productie a agentului termic pentru instalatii de termoficare). Pentru a nu fi prea subiectiv, dar facand o analiza riguroasa intre cheltuieli si pret de cost, solutia cu gaze si centrale de apartament ramane totusi o optiune!

Raspunsul nr. 5

Strategia statului roman in privinta incalzirii populatiei in viitorul mai mult indepratat este cel pe curent. Dar ca asta sa ajunga pana acolo trebuie regandit sistemul de transport energie electrica si de distributie. Motivele pentru care vad acesta trecere sunt: sistemul electric este mult mai eficient decat domeniul gazului (centralele pe gaz fie ele de cartier sau microcentrale au un randament de max 30-40 %), se elimina pericolul scurgerilor de gaze, explozilor si intoxicatiilor,

transportul si distributia energiei electrice este mult mai facil decat cel al gazelor naturale, energia electrica se poate produce continuu si cu un cost relativ redus spre deosebire de resursele gazelor naturale care sunt limitate si a carui cost de exploatare si transport sunt tot mai mari, incalzirea cu gaz a populatiei in special prin microcentrale - creaza grave aritmii in sistemul de transport si furnizare deoarece nu pot fi controlate si un ultim argument pentru renuntarea la folosirea gazelor cu scopul incalzirii populatiei este acela ca folosirea gazelor este mai eficienta in domeniul industriei creand plusvaloare, decat a fi folosit doar la incalzirea populatiei.

Raspunsul nr. 6

La ora actuala 50% din populatia Romaniei se incalzeste cu sobe pe combustibil solid – lemn, carbune. Problema acestui mod de incalzire este faptul ca afecteaza padurile. Acesta este inca un argument in favoarea promovarii salciei energetice. Pentru reducerea dependentei fata de gazul rusesc consider ca ar trebui acolo unde este posibil inlocuirea incalzirii pe gaz cu centrale termice de bloc cu tocatura de salcie energetica. Tinand cont de faptul ca o tona de salcie energetica contine 4,6 MWh de energie termica la un pret de 100 RON/tona, pretul intretinerii pe o luna ar fi de 4 ori mai mic, ca acum si nici nu ar mai fi nevoie de reabilitarea termica a locuintelor ci dimpotriva ar fi incurajat consumul. Incurajnd consumul se dezvolta si alte ramuri pe orizontala.

8. Credeti in potentialul Romaniei de a deveni un furnizor regional de energie? Cum ar putea Romania sa-si valorifice acest potential?

Raspunsul nr. 1

Bineinteles ca cred in faptul ca Romania poate deveni furnizor regional de energie. In cazul in care am avea la dispozitie surse nelimitate, ecologice si ieftine de energie putem sa exportam energie fara probleme.

Raspunsul nr. 2

Valorificarea in regiune a potentialului energetic propriu, ar compensa lipsa consumului intern si ar asigura mentinerea pe piata, chiar in conditii de demarare greoaie a procesului de reindustrializare prin repunerea in functiune a diverselor sectoare de activitate, a producatorilor actuali de energie, cu efect in relansarea economica a tarii. Pentru aceasta, asa cum am mentionat anterior, este imperios necesara interconectarea la infrastructura si retelele de transport externe, inclusiv alinierea la exigentele pietei comune de energie a UE, printr-un proces transparent si eficient de atragere de capital autohton si strain in vederea listarii la bursa a marilor companii producatoare si/sau de transport si distributie a energiei.

Raspunsul nr. 3

Romania poate avea potentialul unui regional de energie. Este o realitate pe care din pacate au sesizat-o prima data investitorii straini si poate abia acum statul roman. Tot la acest capitol trebuie avut in vedere ca, statul roman sa poata garanta pe viitor necesarul de energie (gaz natural, petrol, curent electric, carbune tec) pentru consum propriu, si abia dupa ce este acoperit

acest necesar sa se indrepte atentia catre export. Investitorul strain are tot interesul sa exploateze gazele in Romania la costuri cat se poate de mici, si ulterior sa il transporte si sa il consume in tara sa, in vederea crearii acelei plus-valori a produselor cat si de a crea si detine acel avantaj de pret pentru produsele destinate exportului, care la un moment dat pot concura direct cu produsele fabricate in Romania pe diferite pietee atat externe cat si pe piata romaneasca.

In alta ordine de idei, cum se poate ca de exemplu Austria care nu detine resurse de gaze cat nici acces maritim sa aibe un Hub de gaze pe o singura sursa de furnizare gaze (sursa ruseasca), iar Romania, cu surse proprii de gaze, cu posibilitatea accesarii diferitelor surse (atat rusesti si nu numai), fiind la intersectia mai multor posibilitati de rute de trasport gaze naturale sa nu detina sau chiar sa aibe un plan de un Hub in Romania? Cu resurse de gaze din Rusia (atat pe conductele de tranzit existente cat si prin Southstream cat si prin punctele de import din Ukraina) , din Azerbaijan (Sah Deniz I+II), resurse proprii de gaze (atat cele existente, cele din Marea Neagra, cat si cele de sist), resurse de gaze din Iran (pe intreconectarea directa prin conductele de tranzit cu Turcia) sau prin iesirea pe care Romania o detine la Marea Neagra si care poate facilita accesul la gaze lichefiate, Romania poate sa isi construiasca un Hub in unul din multele depozite de gaze (care nu sunt folosite actualmente la capacitatea maxima) pe care le are pe teritoriul sau, creand astfel un pol de influenta in zona, cat si de a-si asigura fara nici o grija necesarul de gaze pentru consumul intern la un pret format pe o adevarata piata concurentiala.

Raspunsul nr. 4

Cred ca Romania este deja un exportator net de energie. Din pacate inasa, acest rol se datoreaza in mare parte scaderii consumului industrial in ultimii 20 de ani. Cred ca obiectivul Romaniei ar trebui sa fie pe cat posibil sa exporte bunuri in al caror proces de fabricatie a intrat energia "generata" in tara, excedentul trebuind dedicat exportului. Acest excedent trebuie sa fie in primul rand generare cu un grad ridicat de flexibilitate (din ce in ce mai pretioasa pe piata internationala), transmisa sigur in orice moment al zilei (prin consolidarea capacitatilor de granita) si cu un impact cat mai mic supra mediului ambient romanesc.

Raspunsul nr. 5

Romania trebuie sa devina un furnizor regional de energie electrica. Trebuie dezvoltata reseaua electrica de transport a energiei electrice. Sa incercam sa pastram gazele naturale pentru utilizare la nivel national. Daca este nevoie de energie, sa exportam energie electrica.

Raspunsul nr. 6

Romania este un furnizor regional de energie. Intrebarea care trebuie pusa ar fi: in ce masura Romania ar putea majora exportul de energie in coditii de eficienta a costurilor si de crestere a consumului intern ?

9. Considerati ca promovarea tehnologiilor de productie a energiei cu emisii scazute de gaze cu efect de sera ar trebui sa se faca printr-un sistem unitar sau printr-un sistem aplicat fiecarei tehnologii in parte?

Raspunsul nr. 1

Nu inteleg intrebarea, utilizarea tehnologiilor cu emisii scazute de gaze cu efect de sera este rezultatul analizei din studiile de solutii si proiectele tehnice care vor fi promovate?

Raspunsul nr. 2

Cred ca "dezirabilitatea" fiecarui tip de generare trebuie sa fie un criteriu in promovarea lor selectiva. Iar "dezirabilitatea" nu trebuie definita doar prin emisiile reduse de gaze de sera cu efect imediat, ci intr-un mod holistic. Astfel, tehnologii precum centralele pe gaz, care au atat emisii relativ scazute, cat si un efect stabilizator la nivel de sistem trebuie promovate pentru potentialul lor indirect, ele evitand generari mult mai poluante in situatii de necesitate in retea. Iar, in alta ordine de idei, impactul ambiental al tehnologiilor de generare un trebuie privit exclusiv din prisma emisiilor de gaze de sera.

Raspunsul nr. 3

Producerea de energie neconventionala, respectiv energia regenerabila, fara emisii de gaze cu efect de sera si fara dioxid de carbon e o energie discontinua, producerea ei depinzand de starea si rigorile vremii. Aceasta energie, respectiv cea solara, eoliana si hidro, s-a „nascut”, in exclusivitate, prin a contracara energia conventionala bazata pe arderea hidrocarburilor si a carbunelui, considerata ca poluatoare a atmosferei si cu participare, intr-o proportie redusa inasa (cca. 12%) la incalzirea globala. Semnatarea la acordurile incheiate cu organismele internationale de mediu, Romania are norma de a investi pentru producerea de energie verde in proportie de 20% pana in 2020, cu crestere, mai nou, la 30% pana in 2030, desi aceasta a atins pragul convenit inca din 2013, facand guvernul sa ia masuri de stopare pe o perioada de timp a acordarii de certificate verzi pentru producatori si de limitare a producerii acesteia la cca 11% pentru anul in curs!!!

In aceste conditii, considerand ca acest tip de energie a fost promovata inca din 2008 in Romania, prin investitorul CEZ, aceasta fiind reglementata conform Legii nr. 220/2008 si ulterior conform amendamentelor aduse anul trecut si in acest an la vechea lege privind facilitatile si, respectiv masurile de restrictionare asumate de guvern, consider tratarea acesteia intr-un sistem unitar, prin asumarea acelorasi privatiuni si reduceri de beneficii, in conditiile mentinerii acesteia la cotele asumate, cu scaderea aportului sau la 10% participare la factura de curent emisa catre consumatori (Se cunoaste ca, procentele de pana acum, de pana la 18% la factura de curent, au cauzat mari nemulumiri in randul consumatorilor, cu precadere al celor industriali).

Raspunsul nr. 4

Asa cum am amintit anterior referitor la paradigma politicii energetice a Romaniei cat si asupra unui consum mai eficient, acesta incluzand si promovarea tehnologiilor de productie a energiei cu emisii scazute de gaze cu efect de sera, statul trebuie sa hotarasca pe viitor ce se doreste cu sistemul energetic national in primul rand.

El trebuie sa fie primul care sa dea tonul/ exemplu in ce se doreste. Situatiile sistemului energetic romanesc este de fapt o realitate care se adevereste de la o zi la alta, de la o iarna la alta etc, aceea ca este inechit, necesitand reparatii capitale pe toate segmentele. De aici si strategia statului pentru viitorul energetic cat si a tehnologiilor ce se doresc a se aplica.

De multe ori este mai ieftin sa o iei de la zero decat sa tot peticesi continuu un sistem inechit neeficient si care se tot strica sau „pocneste” pe la imbinari. E drept ca sumele pentru investitii sunt mari si posibilitatile financiare ale Romaniei nu sunt pe masura, dar trebuie transata aceasta problema cu toata seriozitatea si cu gandul la implicatiile acestei hotarari pe termen lung.

Concluzia de schimbare a tehnologiei de productie a energiei cu emisii scazute de gaze cu efect de sera trebuie sa se faca atat printr-un sistem unitar centralizat care sa detina supervizarea intregului sistem si care sa poata aplica politicile comune de mediu si nu numai, atat la nivel de Romania cat si de UE si care sa mearga totusi in detaliu pana la aplicarea acestor masuri pe fiecare tehnologie cat si pe fiecare domeniu in parte.

In oricare situatie, trecerea la tehnologia de productie a energiei cu emisii scazute de gaze cu efect de sera trebuie ridicata la nivel de politica interna si expusa public clar incare vor fi exact precizate regulile jocului si ce se doreste prin implementarea acestei tehnologii noi cat si masurile de ordin economic ce sa avantajeze investitiile in schimbarea, aplicarea si modernizarea prin aceste tehnologii.

Raspunsul nr. 5

Promovarea tehnologiilor de productie a energiei cu emisii scazute nu trebuie sa se faca prin ajutoare de stat gen certificate verzi sau casa verde deoarece incarca factura si maresc impozitele. Singurul ajutor corect care ar trebui dat acestor tehnologii ar fi un sistem unitar aplicat centralelor cu puterea mai mica de 250 kW. Ajutorul ar trebui sa constea in faptul ca, daca un consumator isi instaleaza o centrala eoliana sau fotovoltaica sa trebuiasca doar sa notifice furnizorul de energie, sa monteze un contor bidirectional si sa beneficieze de un sistem de echilibrare lunar. Adica lunar sa se citeasca contorul si daca s-a produs mai multa energie decat s-a consumat furnizorul sa-i plateasca energia respectiva la 60% din pretul mediu pe piata de energie din luna respectiva, iar daca consumul este mai mare sa se plateasca pe ce s-a consumat in plus pretul normal. Pentru cei care ar fi doar producatori de energie (pana la 250 kW putere instalata) le-as asigura un pret de achizitie lunar egal cu pretul mediu de pe piata in luna precedenta, nu i-as trage la raspundere pentru dezechilibre (sub 250 kW nici acum nu raspund pentru dezechilibre) si le-as asigura prioritate la achizitia energiei.

Raspunsul nr. 6

Consider ca trebuie aplicat un sistem pentru fiecare tehnologie dar cu buget anual limitat care sa fie distribuit proportional cu productia de energie electrica produsa, la sfarsitul centralizarilor

anuale privind productia de energie electrica si in functie de profitul realizat de fiecare producator si amortizarea investitiei. (Sistemul actual de certificate verzi este unul speculativ, un producator de energie din SRE poate vinde un CV cu 200 RON, altul cu 160 RON. Unde este echilibrul dintre cei doi producatori, pentru ca aceste CV reprezinta ajutor “de stat” platit de consumatori?)

10. Care considerati ca ar putea fi rolul carbunelui in viitorul mix energetic romanesc?

Raspunsul nr. 1

Romania este saraca din punct de vedere al resurselor energetice. Daca ne referim la carbune acesta este de calitate inferioara lignit 1600-1800 kcal/kg; huila 2800-3000 kcal/kg. Retechnologizarile in minerit nu au fost realizate desi fonduri financiare s-au cheltuit, dar ineficient si cu alte scopuri. Daca dorim in anul 2020 sa nu devenim importatori de energie trebuie sa ne gandim serios la utilizarea carbunelui si in consecinta realizarea mixului energetic. Nu este o noutate, sa nu uitam ca inainte de anul 1998 se utiliza eficient acet mix energetic in beneficiul statului. Si dupa 2000 sa realizat dar in beneficiul firmelor care si-au directionat catre alte tari beneficiile. In concluzie trebuie analizata cu mare seriozitate aceasta propunere de mix energetic si luata o hotarare rapid, inclusiv din punct de vedere organizatoric.

Raspunsul nr. 2

Decizia unor mari consumatori vest-europeni de a renunta la energia nucleara are ca efect indirect pe termen mediu necesitatea apelarii la alternative de generare termica, una dintre cele mai la indemana optiuni fiind centralele moderne pe baza de carbune. Cred ca din acest punct de vedere Romania are un mare potential de export de carbune. In cazul acesta un as promova inasa generarea in tara si exportul sub forma de energie electrica. Strict din punctul de vedere al emisiilor ridicate, pe care fiecare tara trebuie sa si le asume in momentul deciderii unei politici energetice. Cred ca Romania este in pozitia privilegiata de a putea tinde catre un mix energetic intern in care carbunele sa piarda din semnificatie. (Energia nucleara este un bun exemplu de alternativa implmentata cu success in tara.)

Raspunsul nr. 3

Carbunele in viitoarea politica energetica cat si in viitorul mix energetic aplicat industriei romanesti nu va mai juca un rol atat de important ca si pana acum. Depinde de ce tehnologii se va dori a se aplica in productia de energie, ce tip de energie se doreste, metoda care se va dezvolta pentru incalzirea populatiei etc. Locul carbunelui poate fi stabilit si in functie de evaluarea corecta a cantitatii si calitatii resurselor carbonifere ce se mai gasesc in Romania.

Daca problema aprovizionarii cantitative si la pretul corect a energiei electrice si a gazelor se va rezolva, locul carbunelui va fi in dezvoltarea industriei grele si anume cea metalurgica. In lipsa

acestor resurse in conditii rentabile, carbunele va mai ramane pana la schimbarea tehnologiei, un surogat care va fi benefic pentru a ajuta industria romana.

Raspunsul nr. 4

Carbunele asigura si va trebui sa asigure si in perioada urmatoare stabilitate sistemului energetic. Nu depinde de ploaie, de vant, de soare, de temperaturile extreme care sa influenteze debitele de gaze naturale. Poate asigura reglajul sistemului energetic, ceea ce energia nucleara nu poate. Carbunele are un rol major in energia din Romania si va trebui sa investim in centrale electrice noi de putere mare (ex. 660 MW in regim ultrasupercritic) si in re tehnologizarea grupurilor energetice mari (peste 300 MW). Grupurile energetice pe carbune cu puteri mici 50 - 100 MW trebuie inlocuite cu alte tehnologii.

Raspunsul nr. 5

Fara a ma considera cu lipsa de obiectivitate, in opinia mea, dar si a majoritatii specialistilor in domeniu, siguranta energetica a Romaniei, ca si componenta a trilemei energetice, pe langa celelalte doua componente ale sale privind raspunsul la conditiile de mediu si la excluderea sociala, poate fi asigurata, indubitabil, pe folosirea combustibililor fosili, respectiv a carbunelui, sursa energetica care sta la dispozitia consumatorului pentru producerea si asigurarea de energie (electrica si termica) in orice anotimp, stare a vremii, fenomen geologo-tectonic sau stare de razboi. Ideea ca prin arderea sa se produc emisii de gaze cu efect de sera si dioxid de carbon peste limitele admise de normele ecologice si de mediu e total falsa!!! China, America si India de exemplu, dintre cele mai mari tari din lume care produc energie bazata pe arderea carbunelui, nici macar nu sunt racordate la acordurile de mediu ale organismelor internationale din domeniu, chiar daca statisticile arata in acest caz ca, la un loc, cele 3 tari produc la un loc, emisii de gaze cu efect de sera, in proportie de 70-80% din cei 12% la nivel global cat se cifreaza a participa aceste emisii la poluarea atmosferica. Pe de alta parte, au fost alocate investitii importante si s-au aplicat masuri de re tehnologizare si eficientizare a termocentralelor prin prevederea de instalatii pentru desulfurare si diminuare a aportului de asemenea gaze (expl. termocentrala Paroseni din cadrul Complexului Energetic Hunedoara si termocentralele Complexului Energetic Oltenia. In etapa de alocare fonduri si aplicare de asemenea masuri se afla termocentrala Mintia din cadrul CEH).

Prin capacitatile de productie existente, energia produsa de CEO poate fi livrata atat pe piata romana de energie, cat si la export, iar printr-o infuzie suplimentara de capital si cresterii valorice a actiunilor, parti ale acestei companii vor putea fi listate la bursa spre finalul anului in curs.

Referitor la producerea de energie prin arderea huilei de Valea Jiului, chiar daca in cadrul mixului existent, cu participarea independenta a jucatorilor/producatorilor de energie, CEH se considera vulnerabil privind alinierea la preturile actuale de energie practicate pe piata. Prin calitatea carbunelui inasa, ca si prin amplasarea termocentralei Mintia ca unica sursa de energie pentru zona de Vest, N - V a tarii, ca si prin rolul complexului in a asigura siguranta sistemului energetic cu participarea sa la furnizarea de energie in momentele atmosferice si de cerere cele mai neprielnice, prin statutul sau strategic de rezervare energetica, prin a distribui si nivela desincronizarile de energie ce exista pe plan national la un moment dat intre cerere si oferta, se considera un jucator important pe mai departe in ecuatia unui eventual viitor mix de energie

romanesc. Legat de acest aspect, al unui viitor mix de energie, cu dependenta intre producatori, consider o asemenea companie integrata care s-ar forma, ca ar favoriza cresterea pretului mediu la energie, prin „aliniera” dezavantajoasa a energiei cu pret redus, produsa de producatorii eficienti, la energia cu pret reglementat, posibil maximal reglementat, produsa de companii aflate in plin proces de retehnologizare.

In consecinta, sustin mentinerea mix-ului energetic actual, bazat pe statutul independent al producatorilor, in conditiile sprijinirii jucatorilor vulnerabil, precum CEH in a-si asuma si aplica masurile de retehnologizare a activitatii de extractie a huilei si eficientizare a procesului tehnologic al termocentralei Mintia.

Raspunsul nr. 6

Viitorul carbunelui depinde de reglementarile europene de mediu. La ora actuala majoritatea termocentralelor nu se incadreaza in normele europene. Trebuie investiti bani in instalatiile de desulfurare. Caci asta este organismul european, Germania creeaza o tehnologie sa zicem de desulfurare dupa care dintr-o data apare o directiva europeana la care trebuie sa ne aliniem.

In cazul in care normele de mediu vor permite functionarea centralelor pe carbune chiar daca vom pune in practica constructia de hidrocentrale si centrale in cogenerare pe biomasa centralele termoelectrice pe carbune vor continua sa functioneze pentru ca pot sa vanda energia la 40 euro/MWh si vor putea sa exporte.